

LIETUVA

Nr. 52

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 30 Gruodžio (December) 1898 m.

Metas VI

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis laikraštis

"LIETUVA"

Išsina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Kasduoju ant metų:

AMERIJOJE.....\$2.00

UŽMARE.....\$3.00

"Lietuvos" spausdintu spaudina visokos Knigos, Konstitucijas ir visokius kitus drukus lietuviškai, lenkiskai ir angliskai. Darbaatleka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsirašant "Lietuvą" ir prisijungiant prie jos, kiti ir su visais kitais reikais, visada reik uždeiti esantį adresą:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszko žinios.

Amerika ir Ispanija.

Amerikos sandaros komisoriai

jau sugrįžo iš Paryžiaus ir par-

sagabeno padaryti su Ispanija

sutartį. Dabar ta sutartis ne tu-

ri dar vertės, kol jos neužtvirtys

abiejų krasų parlamentai. Pirm-

to sandaros sanlygos ne bus pil-

nai pagarsintos. Washingtono

senate, kaip pasirodo, daug yra

priesingų platinimui Amerikos

waldybu, todėl senatoriai gal at-

mesti su tokiu dideliu, vargu ap-

dirbtas sandaros išlygas. Filipi-

necizai juo toliau, juo smarkiau

stato keturą prieš amerikonus;

prie Manilės be mazo ne užimė

muzis tarp amerikonezskos ka-

riaunos ir filipiniečių. Filipinie-

cizai išsuntė delegatus į Wash-

ingtoną, kuriems priskyta pro-

testuoti prieš amerikų užėmi-

ma Filipinų ir reikalauti visis-

kos neprigulmystės. Angliškai

laikraščiai paduoda, buk Wo-

kietijos prekejai pristato dabar

filipiniečiams kuvo geriausios

ginklus ant pasiprieszinimo ame-

rikonams. Gal but tame siki-

tiok teisybės, bet ginklų tu fi-

lipiniečiai dabar ne daug reika-

lauja, kadangi pirma suteikė jų

jiems, kiek tik reikalavo, pats

amerikonezskos kariaunos wirs-

nikai, nesitiekdami, kad filipinie-

cizai iš tų ginklų galėtų prieš

amerikonus pasinaudoti. Ant to

ne būtų buvę ir reikalo, jeigu A-

merikos prezidentas, szwzinistų

stumiamas; ne lauztyt pats pirma

filipiniečiams duotų pažadėjimų.

Kad filipiniečiai pradeda ameri-

konams ne tikėti, geriausiai rodo

tas, kad jie dabar skubiai perka

ginklus nuo wokiezskų prekejų,

ginklai gi tie jiems ne prieš iz-

spanijonus reikalingi.

naujinti. Pasilikusias dar izspanijonų rankose jų waldybas kituose krasztuose stengiasi dabar nupirkti nuo jos Europos wieszpatystės. Anglija nori izplatinti jai prigulintį Pietinėj Izspanijoj Gibraltaro ajakritį ir siulo didelius pinigūs už pardaw szmoto žemės, bet Izspanija, ne norėdama erzinti kitų Europos tautų, ne nori parduoti savo žemės plotų.

Prancuzija.

Prancuzijoj Dreyfuso prowa

wis dar ne prasidėjo. Karės mi-

nisterija sutiko suteikti sudai rei-

kalingus paslaptus fasztus, bet

ikt tasyk, jeigu nieks apie jų tu-

rinio nieko wieszai ne garsys, ka-

dangi pagarsinimas galėtų užkenk-

ti Prancuzijai. Tuom tarpu bu-

wes pirma Prancuzijos ministerij

pirmsėdis, Brisson, sako, kad ter-

pų paslaptų karės ministerijos

rasztų, turinczių kokį nors sni-

rizimą su Dreyfusu, nėra tokio,

kuriais Prancuzija galėtų į pawo

jų įtraukti, greičiaus jai gali už-

kenkti laikymas tų rasztų paslap-

tytj. Dreyfusui prieszingi laik-

raszcziai twirtina, buk jis pran-

cuzizkos kariaunos paslaptis

pardawė Wokietijai; tuom tarpu

wokiszki net rando laikraszcziai

garsina, buk Wokietija nieko ne

turi prieš pagarsinimą wieszai

paslaptų rasztų kaslink susine-

szimų Dreyfuso su wokiszku ran-

du, kadangi Wokietija nę jokiu

reikalų su Dreyfusu ne turėjo;

jeigu prancuzizska karės ministe-

rija turi tokius rasztus, tai jie ne

tikri, bet tyčia keno nors pa-

dirbti. Anglijos laikraszcziai an-

tu kartu praneza apie sukaltį tu-

lų prancuzizskų jenerolų, kurie,

bijodami wieszo atnaujinimo Drey-

fuso prowos, pasirengę nors per

pakėlimą rewoliucijos tų prowa

užsloginti. Angliszkais wienok

ir amerikonezskais laikraszcziams

mažai kas Europoj tiki, kadangi

je- daugiausiai į swietą paleido

melagingų žinių.

Amerika ir Anglija drauge pa-

kėlė protestą prieš stengimais

Prancuzijos užimti su sawo ka-

riauna miestą Shanghai, Chinuo-

se. Nežinia dar, ar Prancuzija

ant to protesto sumažino sawo

reikalawimus. Protestų papras-

tai ne labai kas klauso, jeigu jų

ne paremia skaitlinga kariauna.

Czia mat pasirodo, kad Chinuose

Amerika su Anglija eina iz wien,

bet ir jos atwirai prieszintiesi

Chinuose Maskolijos platinimui

ne drysta.

Terp Prancuzijos ir Sijamo,

Pietinėj Azijoj, užgimė toki ne-

sutikimai, kad wargiai bo be Ka-

rės galima bus juos užbaigti. Ant

prancuzizskos kariaunos dalies,

perėjusios per upę Mekong ir ant

prancuzizskų urėdnikų užpuolė

sijamiečiai ir iszwijo atgal, nors

Mikalojaus pats sau priesztaurauja. Argi jis to nesupranta? Nors maskolizski laikraszcziai wis dar garsina, kad caras neiszszidėjo sawo užmanyto sandaros kongre-

so, rōrs antai į Anglijoj buvo

dideli žmonių mitingai, ant kurių

nospresta reikalauti, kad randas

pristotų ant caro užmanyto kon-

greso, et angliszki ministeriai

dabar ypacz pradėjo smarkiai

dauginti sawo kraszkuos pajiegus.

Tų patį daro ir pati sandaros kon-

greso užmanytoja Maskolija. Ji

ypacz smarkiai pradėjo dru-

tinti sawo kariszka - lai-

wynę. Japonija antai kituose

krasztuose dawė padirbdinti daug

kariszkų laiwy, kurių dalis bus

szį metą padirbta, kita gi meta

padirbs jų daugiaus. Kadangi

wienok Japonija dabar ne turi

kiek pigių, kiek už padirbtus jau

liuwus atseis užmokėti, Masko-

lija tikisi galėsiant tuos japonie-

cizams padirbtus laiwas sau nusi-

pirkti. Bet kad daugelyj Masko-

lijos krasztų reikia szį metą ran-

doi szelpti badojuanczių gywen-

terjus, tai ir Maskolijai truktas

pinigų ant užmokėjimo už tuos

laiwas. Jieszkojo ji wisur pa-

skolos Europoj, bet kad ten ji ir

be to ne mažai isiskolinusi, antai

wien Prancuzams kalta jau 6,000,

000,000 frankų, tai ne galėdama

Europoj pinigų iszgauti, ji krei-

piasi į Amerikos bankierius, ku-

riems dabar pinigų ne trūksta.

Nęra abejonės, kad Amerikos ban-

kiečiai pasigeris Maskolijai ir

duos jai reikalawimus 100,000,

000 dol. Kad tikt pasikt už A-

merikos pinigūs pirkti kariszki

laiwai nesikreiptų prieš Ameri-

ka, jeigu toje susisrįz su Anglija;

karę gi su Anglija Maskolijos, kaip

praneza sawa wiskų krasztų męz-

jai, neuzligio turės užgimti. Ma-

skolija tų numano ir todėl drutina

sawo kariszka laiwynę. Traukia

ji ir žemės kariauną į krasztus

arcziaus angliszkių waldybu.

Ir dabar jau Maskolija turi po

ginklu tiek kareiwui ant Afganista-

no rubezių, kiek yra iz wiso ka-

riaunos angliszkoze Indijose, rei-

kalui atsitikus, į tris dienas, Ma-

skolija gal iz Kaukazo atgabend

daugiaus kareiwų gatawu jau

czia geležinkelio; Anglijai ant

to reikia kę jų sanwaiczių.

Wokietija.

Iz Wokietijos, arba geriaus

sakant tikt iz Prusų, waldžios

waro toliau laukan swetimų

krasztų pawaldiniūs. Iz syk kiti

krasztai tytelę, dabar wienok

griebiasi atlyginimo Prusų pa-

koliszki pawaldinių ne padidin-

ty nepasitikejimo Maskolijos Wo-

kietijai: dienoje caro warduwų,

atsiuntė carui sawo szirdingus lin-

kejimus, pagurbindo ir caro užma-

nytą sandaros kongresą. Ant to

caras ne mažiaus szirdingai

atsakė. Angliszki laikraszcziai,

ant pusejimo didesnio Maskolijos

nepasitikejimo, nuo seniai lei-

džia į swietą žinias newa apie

susartintimą. Wokietijos su An-

glija; prie susisrįzimo su Anglija

kalina Wokietija ir tuli anglisz-

ki ministeriai. Kad tie kalbini-

mai ne turi didelės pasekmės, kad

wokiszki ministeriai ne pasitiki

per daug angliszkiems, aiszku tai

isz straisnių apie tų klausimų

patalpintų dabar wokiszkuose

laikraszcziuose esanciuose po

mo do įjekme. Wokiszki laik-

raszcziai sako, kad rods tulose

klausymuose Wokietijai būtų

naudinga eiti iz wien su Angli-

ja, tikt wargas, kad Anglijos

ministeriai rupinasi wisada wien

apie Anglijos reikalus, apie rei-

duos sawo padėtojų tankiausiai

užmirszta. Anglijai reikalinga

Wokietijos pagelba tolimose ko-

lonijose, už kuria? Wokietijai

nęra nę jokios naudos erzintiesi

su Maskolija arba Prancuzija; ten

gi, kur Anglijos pagelba galėtų

ką swerti, toje arba ne gal arba

ne nori remti Wokietijos. Todėl

tai Wokietija turinti iszszadėti

sisusisrįzimo su Anglija, kuriai

nę jokios naudos atgabend

ne gal.

Pietinės Amerikos respublikoj

Boliwioj užgimė rewoliucija. Pa-

jiego rando ir rewoliucionierij

bewiek wienokios, todėl tisyne

gal czia ant ilgo užtraukti.

Tuom tarpu rewoliucionieriai

pasirodo dragesniais, jie traukia

ant miestų, juos užima ir rengia

užimtuose krasztuose sawo rew-

olucionieriszka randą. Iki sziol jie

užėmė dikti miestų, tikt dabar

randas priesz juos iszsiuntė sawo

kariauną. Neuzligio turės atsitikti

musais terp rando ir rewoliucio-

nierij pajiegų.

Iz Lietuwos.

Perpjowė trukio ratai.

Wilniuje, ant geležinkelio trukio

renkancio ant linijos tawo-

rinus wagonus, nuo platformos

nupolė konduktorius ir pateko

po ratais, kurie jį pusiau perpjow-

wė. Perwaziuotas konduktorius

buwo dar jaunas, 38 m. mas-

Christiano Waldemaro. Ant pa-

szwentinimo muskio daug lat-

wių. Waldemar per sawo rasztus

ragino latwius kibiti prie jurin-

kystės: ant jo prikabinėjimo ta-

po Latwijoj parengtos kelios

jurinikystės mokslainės.

Stacziatikiszka Akademija

Wilniuje.

Ant atminties garsaus iszga-

mos, Jono Semaszkos, kuriai

pardawė unitus stacziatikams,

pats su policijos pagelba wer-

stė Lietuvos unitus į stacziati-

kystę, jų bažnycias pawertė ir

